

sko-niemiecką. Absolwenci kierunku zwiększą swoją atrakcyjność na rynku pracy – polskim i niemieckim, a także w innych krajach.

Kształcenie będzie kontynuowane na studiach II stopnia, co pozwoli na uzyskanie uprawnień nauczycielskich w polskim i niemieckim systemie edukacyjnym.

Prawo

Od czasów uniwersytetu średniowiecznego nauczanie prawa uznawane jest za rzecz oczywistą i słuszną. Wykształcenie przyszłego prawnika daje szansę na lepsze funkcjonowanie państwa i jego struktur. Pozwala sprawniej działać wymiarowi sprawiedliwości a klientom tego wymiaru dawać gwarancję ochrony ich praw. W sferze gospodarczej sprzyja pewności obrotu a w sferze prywatnej pozwala otoczyć opieką szczególne relacje.

Prawo jako kierunek studiów realizowany jest przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego od 1988 roku. Studia prowadzone są na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim, w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej i trwają 10 semestrów.

Założona dla tego kierunku koncepcja kształcenia jest zbieżna z misją Uniwersytetu Szczecińskiego, określoną w „Strategii rozwoju US 2019–2028” i oparta została na doświadczeniach wynikających z dotychczasowej współpracy z różnymi uczelniami, w tym zagranicznymi, otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz przyjętymi wzorcami międzynarodowymi (np. Uniwersytetu w Bremie). Dzięki przyjętej koncepcji kształcenia na kierunku *prawo*, Wydział przygotowuje absolwentów o wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych, odpowiadających potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego i wymaganych na współczesnym rynku pracy. Jednocześnie rynek ten kreuje przez nauczanie i kształtowanie postaw studentów, zgodnych z tendencjami ogólnokrajowymi, europejskimi oraz światowymi.

Kandydat, chcący studiować na kierunku *prawo* powinien prezentować wartości nakierowane na propagowanie właściwych postaw obywatelskich, społecznych i kulturowych, w tym poszanowanie prawa, instytucji państwowych oraz samorządowych, ochronę praw człowieka i obywatela.

Przyjęte dla kierunku *prawo* efekty uczenia się w zakresie wiedzy akcentują znajomość i rozumienie, w pogłębionym stopniu, zależności między naukami prawnymi a innymi naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z różnych dyscyplin naukowych, a także rolę prawa i prawników w kształtowaniu kultury prawnej społeczeństwa, w zakresie umiejętności uwzględniają kompetencje badawcze, w tym analityczne, natomiast w zakresie kompetencji społecznych docenianie znaczenia nauk prawnych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych.

Treści kształcenia na kierunku *prawo* są kompleksowe i specyficzne dla poszczególnych zajęć tworzących program studiów, uwzględniają kluczowe zagadnienia z zakresu dyscypliny nauki prawne i zapewniają uzyskanie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się. Obejmują kształcenie w zakresie wiedzy z podstawowych gałęzi prawa materialnego (cywilnego, karnego, administracyjnego, konstytucyjnego), prawa formalnego (postępowania

administracyjnego i sądowoadministracyjnego, cywilnego i karnego), a także z zakresu prawa rzymskiego, filozofii prawa, teorii prawa (w szczególności w zakresie wykładni i stosowania prawa) czy zasad techniki normotwórczej. Studenci mają też do wyboru kilka lektoratów, w tym języki: angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski i francuski. Kształcenie językowe kończą, osiągając co najmniej poziom B2+ znajomości języka obcego. Studenci zapoznawani są także z podstawowymi zasadami gramatyki języka łacińskiego (w ramach przedmiotu łacińska terminologia prawnicza). Szczególną kompetencją, którą mogą uzyskać, jest wiedza i umiejętności w zakresie projektowania uniwersalnego i dostępności, pozyskiwane m.in. podczas ćwiczeń na symulatorach wirtualnej rzeczywistości.

Kadra realizująca kształcenie na kierunku *prawo* odznacza się bogatym dorobkiem naukowym i wszechstronnym przygotowaniem dydaktycznym. Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć. Poglądy wykładowców Wydziału były wielokrotnie przywoływane w doktrynie oraz uzasadnieniach orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, wojewódzkich sądów administracyjnych, sądów okręgowych i sądów apelacyjnych, a także orzecznictwie organów nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego i indywidualnych interpretacjach podatkowych wydawanych w imieniu Ministra Finansów przez dyrektorów izb administracji skarbowej. Ustalenia dokonane w toku badań naukowych wykorzystano w procesie legislacyjnym oraz przy formułowaniu oficjalnych stanowisk, interpretacji, rekomendacji i opinii (m.in. Ministerstwa Finansów i izb administracji skarbowej, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Związku Banków Polskich, Komisji Nadzoru Finansowego, komisji kodyfikacyjnych). Udokumentowano kilkanaście tysięcy cytowań poglądów naukowych wyrażanych przez pracowników jednostki, przywoływanych w polskiej doktrynie, uzasadnieniach orzeczeń sądowych, a także urzędowych stanowiskach, interpretacjach oraz rekomendacjach i opiniach. Nauczyciele prowadzący zajęcia posiadają także kompetencje merytoryczne i dydaktyczne do prowadzenia zajęć w językach obcych. Są także praktykami, m.in. pełnią funkcje zastępcy prezydenta miasta, prezesa samorządowego kolegium odwoławczego, referendarza sądowego, wykonują zawody radcy prawnego, adwokata, pozwala to na przekazywanie w trakcie zajęć wiedzy i umiejętności istotnych z punktu widzenia rynku pracy.

Kadra jest też przygotowana i stale szkolona w zakresie kompetencji dydaktycznych oraz nowoczesnych metod i technik kształcenia, w tym także na odległość. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia wypracowują własne zasoby dydaktyczne, są autorami różnorodnych materiałów, w tym przede wszystkim: podręczników, skryptów, kazusów, repetytoriów, schematów i tablic, wydawanych przez renomowane wydawnictwa prawnicze.

Studenci mają możliwość uczestniczenia w szeroko pojmowanym procesie umiędzynarodowienia kierunku *prawo*. Począwszy od międzynarodowej wymiany studentów i kadry dydaktycznej, choćby w zakresie programu Erasmus+, przez możliwość uczestniczenia w zajęciach programowych zatrudnionych na Wydziale naukowców z zagranicznych uczelni, możliwość uczestniczenia w kursach, szkoleniach i wykładach prowadzonych przez badaczy z zagranicy

(w kontakcie bezpośrednim albo on-line), aż do uczestniczenia w szkołach prawa obcego (litewskiego, ukraińskiego, włoskiego).

W procesie kształcenia wykorzystuje się różnorodne metody kształcenia, zarówno te tradycyjne (np. wykłady podające), jak i najnowocześniejsze, obejmujące m.in. elementy e-learningu (przy wykorzystaniu platformy Moodle i MS Teams) oraz nauczania problemowego (*problem-based learning*). W doborze metod zostały uwzględnione najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia oraz stymulujące ich do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. W czasie zajęć wykorzystywane są techniki dydaktyczne pozwalające na łatwiejsze przyswajanie wiedzy, takie jak m.in. prezentacje z wykorzystaniem tablic multimedialnych, sprzętu komputerowego i rzutników, karty pracy, symulacje rozpraw, warsztaty praktyczne. W procesie kształcenia wykorzystuje się również metody, które pozwalają studentom na skuteczne uzyskanie umiejętności kierunkowych, w tym umożliwiających przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, takich jak np. wykorzystanie *case studies*, projektów zespołowych, analizy i interpretacji tekstów źródłowych, zadań problemowych, zadań indywidualnych i zespołowych, a także poznaniu zasad przygotowania opracowań do publikacji.

Studenci są zaangażowani w prowadzenie badań naukowych, co rozwija ich umiejętności praktyczne, ale przede wszystkim sprzyja podejmowaniu w przyszłości kariery naukowej oraz kształtowaniu postawy uczenia się przez całe życie. Studenci mają zapewnioną możliwość rozwoju naukowego i zdobywania kompetencji badawczych przez uczestnictwo w studenckich kołach naukowych, w których realizują się m.in. przez organizowanie spotkań naukowych, debat, sesji, warsztatów i konferencji oraz publikowanie artykułów naukowych, a także udział w monografiach naukowych, np. w Kole Naukowym Prawa Finansowego „FiskUS” opublikowano siedem (ósma w przygotowaniu) recenzowanych monografi naukowych wieloautorskich z udziałem przede wszystkim studentów. Wsparciu i indywidualizacji zainteresowań badawczych studentów służy ponadto oferta wykładów otwartych, które nie zostały ujęte w planie studiów, wygłaszanych przez zapraszanych samodzielnych pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych reprezentujących krajowe i zagraniczne ośrodki akademickie.

Program studiów, uwzględniając m.in. potrzeby rynku pracy, służy rozwijaniu umiejętności z zakresu praktycznego stosowania prawa, a to – chociażby – przez realizację przedmiotów do wyboru w ramach modułu pod nazwą praktyczne aspekty wykonywania zawodów prawniczych: Studencka Poradnia Prawna, rozprawa sądowa, warsztaty prawnicze z pisania pism sądowych i urzędowych, negocjacje jako sposób rozwiązywania sporów. Wydział oferuje także „Pokój prawniczy”, czyli miejsce spotkań studentów z osobami, które wykonują zawody *stricte* prawnicze albo związane ze stosowaniem prawa. W ramach tych spotkań studenci mogą poznawać arkaną „tajemnej” wiedzy prawniczej i szkolić potem swoje umiejętności, mają też szansę dowiedzieć się, czym są kompetencje miękkie, i jak je wykorzystywać. Ponadto dzięki inicjatywie „Pokój prawniczy” mogą spotkać tych, którzy mają już doświadczenie zawodowe i chcą tym doświadczeniem podzielić się z adeptami sztuki prawniczej.

Na Wydziale funkcjonuje Klinika Prawa z 4 jednostkami

wewnętrznymi: Studencką Poradnią Prawną, Centrum Praktyk Sądowych, Poradnią ds. Dyskryminacji i Mobbingu oraz Poradnią ds. Cudzoziemców. Za miarę możliwości praktycznego rozwijania umiejętności studentów niech posłuży przykład zainicjowanej przez panią Dziekan dr hab. E. Całą-Wacinkiewicz prof. US we współpracy z przedstawicielami szczecińskich samorządów prawniczych – mec. Dr. Przemysławem Mijalem – Dziekanem OIRP w Szczecinie oraz mec. Piotrem Dobrołowiczem – Przewodniczącym ORA w Szczecinie akcji: „Szczecińscy prawnicy Ukrainie”. Realizacja tej akcji, w ramach Kliniki Prawa WPiA US, polega na udzielaniu nieodpłatnych porad prawnych dla obywateli Ukrainy i ich rodzin zamieszkujących w Polsce. Porady dotyczą spraw takich jak kwestia legalizacji pobytu i pracy, wykonywania pracy na zasadach pracy powierzonej, uznawalności (nostryfikacji) dyplomów i zaświadczeń, uzyskiwania prawa do lokalu mieszkalnego w drodze najmu okazjonalnego, możliwości korzystania przez małoletnich z oferty edukacyjnej szkół polskich, ustanowienia prawnej opieki nad małoletnimi obywatelami Ukrainy, a także możliwości skorzystania z pomocy socjalnej państwa polskiego.

Studenci mają możliwość uczestniczenia w symulacjach rozpraw sądowych, co stanowi skuteczną i pożądaną metodę edukacyjną stosowaną w kształceniu prawników. Zajęcia w ramach „Sali Rozpraw” – jako uzupełnienie przedmiotów już realizowanych w procesie kształcenia – mają za zadanie umożliwić zdobycie wiedzy praktycznej, przez zaznajomienie studentów z tajnikami pracy na sali sądowej. Zajęcia w sali rozpraw odbywają się z udziałem m.in. sędziów, adwokatów, radców oraz aplikantów radcowskich Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie. Efekty zastosowania symulacji w programie studiów to nauczanie studentów metod praktycznego zastosowania zdobywanej w toku studiów wiedzy przez rozwiązywanie problematycznych kwestii prawnych pojawiających się w realnych sprawach sądowych, wykształcenie u studentów zdolności biegłego lokalizowania problemu prawnego wyłaniającego się na gruncie danej sprawy, wskazania przepisów prawnych znajdujących zastosowanie w określonym przypadku, dokonanie ich odpowiedniej subsumpcji, wykładni oraz wykształcenie u studentów umiejętności zachowania na sali sądowej, podczas rozprawy, zastosowania przepisów proceduralnych w realnym przebiegu wydarzeń podczas postępowania sądowego, a także umiejętności sporządzania pism procesowych w realnych sprawach, z jakimi mogą się zetknąć w praktyce zawodowej.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów ma wymiar wielopłaszczyznowy. Obejmuje ona kooperację z podmiotami publicznymi i prywatnymi, wśród których są zarówno instytucje publiczne, samorządy zawodowe i uczelnie, jak również przedsiębiorstwa i pracodawcy. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym gwarantuje zgodność z dyscypliną nauki prawnej oraz z koncepcją i celami kształcenia, jak również z wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla absolwentów kierunku. Zasięg tej działalności ma charakter lokalny (obejmujący miasto Szczecin), regionalny (województwa: zachodniopomorskie, lubuskie, mazowieckie, dolnośląskie), krajowy i międzynarodowy. Rozmiar udziału tych podmiotów we wskazanym zakresie jest uzależniony od zakładanej formy współpracy z Wydziałem.

Wyrazem współpracy w budowaniu kultury jakości jest również częsty udział interesariuszy zewnętrznych w licznych spotkaniach naukowych, konferencjach i szkoleniach organizowanych przez Wydział, a także współpraca przy prowadzeniu badań naukowych (m.in. wydawane są wspólne prace zbiorowe stanowiące podsumowanie wspólnych badań, a przedstawiciele lokalnego środowiska prawniczego są członkami Komitetu Redakcyjnego wydziałowego czasopisma naukowego „Acta Iuris Stetinensis” oraz decydują o problematyce badawczo-naukowej poszczególnych numerów i doborze recenzentów opracowań).

Na kierunku *prawo* kształci się przyszła kadra wymiaru sprawiedliwości, organów ochrony prawnej, organów administracji rządowej i samorządowej, obsługi prawnej przedsiębiorców, podmiotów kształtujących bezpieczeństwo prawne społeczeństwa, podmiotów stanowiących zaplecze uczestników profesjonalnego i konsumenckiego obrotu gospodarczego, organizacji pozarządowych (w tym organizacji pożytku publicznego i innych podmiotów, dla których wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu dyscypliny nauki prawne mają podstawowe znaczenie). Wydział przygotowuje absolwentów kierunku *prawo* do pełnienia ważnych ról w życiu intelektualnym, politycznym i gospodarczym, przede wszystkim w kontekście lokalnego rynku pracy, ale także krajowego czy europejskiego.

Absolwent kierunku *prawo* posiada umiejętność egzegezy tekstu prawnego, co pozwala na kontynuację rozwoju w wybranej specjalizacji. Jest przygotowany do samodzielnej pracy zawodowej, posiada umiejętności komunikacji interpersonalnej oraz umiejętność wykonywania różnorodnych zadań, z wykorzystaniem zdolności kreatywnego, analitycznego i syntetycznego myślenia. Jest przygotowany do podjęcia aplikacji prawniczej (ogólnej, adwokackiej, radcowskiej, notarialnej, komorniczej) oraz aplikacji legislacyjnej, rzecznikowskiej, kuratorskiej, dyplomatycznej. Zdobycie wykształcenie – uzupełnione wymaganymi egzaminami państwowymi i korporacyjnymi, studiami podyplomowymi i kursami – daje możliwość podjęcia pracy w instytucjach i organizacjach publicznych i niepublicznych, wymagających posiadania specjalistycznej wiedzy prawniczej. Posiada także wiedzę i umiejętności niezbędne do podjęcia własnej działalności gospodarczej. Może ubiegać się o licencję syndyka, rzeczoznawcy majątkowego, doradcy podatkowego itp. Nadmienić należy, że absolwenci Wydziału Prawa i Administracji US znajdują się w czołówkach rankingu prowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości dotyczącego zdawalności na aplikacje prawnicze.

Zakładana i realizowana koncepcja kształcenia sprzyja dalszej edukacji po zakończeniu studiów, w szkole doktorskiej albo na studiach podyplomowych i kursach oferowanych przez Wydział oraz Uniwersytet Szczeciński. Koncepcja ta pozwala – obok kształcenia w formie tradycyjnej – na przejście do modelu kształcenia zdalnego. Taka właściwość programu studiów umożliwiła w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 i semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 efektywne kształcenie studentów w warunkach epidemii COVID-19 i w ramach obowiązujących przepisów MNiSW.

Prawo to wymarzony kierunek dla tych, którzy mają otwarte umysły i pragną służyć innym, w myśl zasady: „Ius est ars boni et aequi”.